



Силабус курсу Соціальна інклюзія

Рівень вищої освіти – початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти
Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр
Спеціальність: 053 Психологія
Освітньо-професійна програма: «Психологія»

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.п.н., доц. **Шафранський Володимир Васильович**
доцент кафедри психології та соціальної роботи

Контактна інформація

V_Shafran@ukr.net, +380984476425

Опис дисципліни

«Соціальна інклюзія» в сучасному українському освітньому просторі набуває особливої ваги з огляду на те, що інтегрування осіб з особливими потребами в соціокультурне й загальноосвітнє середовище є сьогодні надзвичайно актуальним. Недостатня розробленість цієї педагогічної проблеми, збільшення кількості дітей з порушеннями психофізичного розвитку, котрі не мають змоги отримувати психолого-педагогічну підтримку та корекційно-реабілітаційну допомогу, недостатній рівень культури та освіченості педагогів та батьків, брак елементарної матеріальної бази, низький фінансовий стан сімей, незадовільне навчально-методичне забезпечення (навчальні програми, посібники, підручники, методичні вказівки тощо) зумовлюють процеси переосмислення суспільством ставлення до осіб з особливими потребами.

На сучасному етапі ідея соціальної інклюзії набуває змістовного значення і перетворюється на важливу проблему сучасних науково-педагогічних досліджень. Вона поєднує в собі поняття комплексності, предметності, системності та визначається науковцями і фахівцями-практиками як модель організації процесу спеціальної освіти в умовах загальноосвітньої школи.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2 / 2	1. Теоретико-методологічні та нормативно-правові засади соціал. інклюзії.	Знати основні поняття, мету і предмет курсу. Науковий характер соціальної інклюзії та її основні завдання. Концептуальні підходи соціальної інклюзії. Поняттєво-термінологічні визначення; ключові позиції соціальної інклюзії; духовно-моральний вимір інклюзивної освіти.	Тести, питання
2 / 2	2. Становлення і розвиток соціальної інклюзії.	Знати сутність зарубіжний досвід розвитку інклюзивної освіти; Історичні аспекти розвитку інклюзивної освіти в Україні; Нормативно-правове забезпечення в Україні освіти осіб з особливими потребами; сучасний стан розвитку інклюзивної освіти в Україні.	Тести, питання

4 / 4	3. Інклюзія як напрямок освітнього реформування	Знати поняття соціалізацію особистості в умовах інклюзивної освіти; інститути соціалізації. Сучасні інноваційні освітні технології в інклюзивній освіті. Вміти аналізувати Особливості діяльності фахівців в інклюзивному середовищі.	Питання, задачі
4 / 4	4. Умови організації інклюзивної освіти та їх вплив на корекцію психофізичного розвитку.	Знати сутність впровадження соціальної інклюзивної освіти. Вміти аналізувати сучасні шляхи впровадження інклюзивної освіти у вітчизняній системі освіти. Створення в загальноосвітньому навчальному закладі адаптованого корекційно-розвивального середовища, що забезпечує повноцінне включення та особистісну самореалізацію з психофізичними порушеннями..	Питання, задачі
4 / 4	5. Особливості організації корекційно-розвивального середовища, його зміст, структура і роль у формуванні особистості, які потребують корекції психофізичного розвитку.	Знати суть понять освітнє, корекційне та інклюзивне середовище. Роль корекційно-розвивального середовища у формуванні особистості, які потребують корекції психофізичного розвитку. Зміст, структура і роль корекційно-розвивального середовища у формуванні особистості з порушеннями психофізичного розвитку. Аналізувати основні компоненти інклюзивного середовища: безбар'єрне фізичне і психічне середовище, нормативно-правове, фінансове та програмно-методичне забезпечення освітнього процесу; спеціальні умови навчання і виховання, які необхідні для повноцінного фізичного, психічного, естетичного та соціального розвитку, організаційні, кадрові та культурно-інформаційні ресурси навчально-виховного закладу, його науково-дослідницький і духовно-моральний потенціал; моніторингово-консультативний та корекційно-розвивальний компоненти.	Питання, тести
4 / 4	6. Роль особистості у інклюзивному процесі..	Знати поняття Партнерство між особистістю і навчальним закладом як необхідна передумова успішної інклюзії. Права особистістю. Комунікація з особистістю, налагодження стосунків. Погляди на освіту. Приклади справжньої та змістовної праці з особистістю.	Тести, питання
2 / 2	7. Корекційно-розвивальна робота як складова соціальної інклюзії.	Знати зміст корекційно-розвивальна робота та її значення при навчанні особистості з особливими потребами. Співробітництво з колегами: викладачами, психологами, адміністрацією навчального закладу, асистентами вихователів та ін. Розуміння роботи та ролі інших фахівців в динамічній системі. Комунікація з іншими фахівцями та командний підхід до навчання особистості з особливими освітніми потребами.	Тести, питання
2 / 2	8. Оцінювання навчальних досягнень особистості із особливостями психофізичного розвитку.	Знати професійне співробітництво як одна з основних умов ефективного інклюзивного навчання і виховання особистості з психофізичним и порушеннями. Науково-методичне забезпечення інклюзивної освіти в практиці роботи. Професійна готовність педагогів до інклюзивної освіти. Професійне співробітництво як сучасна тенденція організації освітнього процесу. Психолого-педагогічні особливості професійного співробітництва. Організація професійного співробітництва в інклюзивних групах. Організація діяльності міждисциплінарної команди фахівців. Специфіка співробітництва різних фахівців в інклюзивному середовищі. Місце викладача у структурі професійного співробітництва .	Питання, задачі

4 / 4	9. Корекційно-педагогічний супровід особистості з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного процесу.	Знати Значення корекційно-педагогічного супроводу особистості, які мають особливі потреби, в інклюзивних закладах. Завдання і зміст корекційно-педагогічного супроводу в умовах інклюзивного навчання. Алгоритм діяльності. Створення сприятливого навчально-розвивального інклюзивного середовища. Володіти навичками корекційно-педагогічної діяльності педагога в освітньому просторі	Тести, питання
2 / 2	10. Цілі та завдання психокорекційних заходів.	Знати основні етапи психокорекційного впливу на особистість: діагностичний, корекційний, оціночний, прогностичний. Оцінювання за допомогою пртфоліо. Проблеми готовності особистостей з особливими освітніми потребами. Формування контрольної оцінювальної діяльності.	Питання, задачі

Літературні джерела

1. Дефектологічний словник: навчальний посібник / за ред. В.І. Бондаря, В. М. Синьова; [упоряд. В. М. Тімашова]. – К.: «МП Леся», 2017. – 528 с.
2. Діти з особливими потребами у початковій школі: поради батькам. Книга 3. / За ред. В.І.Бондаря, В.В.Засенка. – К.: Науковий світ, 2016. – 210 с.
- 3.Індекс інклюзії: дошкільний навчальний заклад: Навчально-методичний посібник / Кол. упорядників: Патрикееєва О.О., Дятленко Н.М., Софій Н. З., Найда Ю. М. Під заг. ред. Шинкаренко В.І. – К.: Тов. «Видавничий дім «Плеяди». – 2018. – 100 с.
4. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта: реалії та перспективи: Монографія. – Колупаєва А.А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади. – К., 2017. – 458 с.
5. Колупаєва А., Найда Ю., Таранченко О., Єфімова С., Слободянюк Н., Луценко І., Будяк Л. Інклюзивна школа: особливості організації та управління: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Л. Даниленко. – К., 2017. – 172 с.
6. Концепція розвитку інклюзивної освіти [Текст] // Соціальний педагог. - 2016. - № 4(квітень). - С. 3-6.
7. План заходів щодо запровадження інклюзивного та інтегрованого навчання у загальноосвітніх навчальних закладах на період до 2012 року [Текст]: затверджено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 03.12.09 р. // Інформ. зб. Міносвіти і науки України. - 2010. - № 1/2. - С. 41-46.
8. Синьов В., Шевцов А. Нова стратегія розвитку корекційної педагогіки в Україні // Дефектологія. – № 2. – 2017. – с. 6-11.
9. Корой Е.Ф. Особенности инклюзивного образования в республике Молдова [Электронный ресурс] // Минский городской методический портал. –Минск, 2019. – 272 с.
10. Arie Rimmerman (2019) Social Inclusion of People with Disabilities: National and International Perspectives (Cambridge Disability Law and Policy Series). Cambridge University Press

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування

(наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Диференційований залік виставляється автоматично на останньому практичному/семінарському занятті за результатами трьох попередніх модульних форм контролю. У випадку негативної оцінки чи відсутності студента на будь-якому модульному занятті залік не може бути зарахованим.

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-5) - модульна контрольна робота (тести)	30
Модуль 2 (теми 6-9) – ректорська контрольна робота	40
Модуль 3 (КПІЗ) – проект-презентація та поточне опитування	30

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом